

й екологічних наслідків, порівняння основних показників реалізації проекту (рентабельності, рівня витрат, якості послуг тощо), виявлення ризиків, визначення форми реалізації.

Дана форма взаємодії бізнесу і влади має низку джерел фінансування. Рішення про здійснення державно-приватного партнерства щодо об'єктів комунальної власності, проведення конкурсу з визначення приватного партнера та затвердження результатів приймаються місцевими радами. Таке рішення приймається протягом двох календарних місяців з дня подання пропозицій про здійснення. Орган, що прийняв рішення про здійснення державно-приватного партнерства чи про недоцільність здійснення такого партнерства, зобов'язаний протягом 15 календарних днів з дня його прийняття повідомити особу, яка подала пропозиції про здійснення державно-приватного партнерства.

Рішення приймається протягом двох календарних місяців з дня подання пропозицій про здійснення. Орган, що прийняв рішення про здійснення державно-приватного партнерства чи про недоцільність здійснення такого партнерства, зобов'язаний протягом 15 календарних днів з дня його прийняття повідомити особу, яка подала пропозиції про здійснення державно-приватного партнерства.

РОЗВИТОК ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ЯК МЕХАНІЗМУ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

А. М. БРОВДІЙ, канд. юрид. наук,
доц. кафедри правового забезпечення господарської діяльності
А. Р. БУЦЬКА, студ.
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Державно-приватне партнерство (ДПП) в Україні — система відносин між державним та приватним партнерами, при реалізації яких ресурси обох партнерів об'єднуються з відповідним розподілом ризиків, відповідальності та винагород або відшкодувань між ними, для взаємовигідної співпраці на довгостроковій основі у створенні нових або модернізації діючих об'єктів, які

потребують залучення інвестицій, та експлуатації такими об'єктами. ДПП визначено серед ключових механізмів реалізації політики модернізації економіки України, вирішення важливих соціально-економічних проблем. Висока ефективність ДПП як форми взаємодії держави та бізнесу доведена досвідом багатьох країн світу: Казахстан, Німеччина, Таїланд, Боснія Герцеговина, Бразилія, Греція, Єгипет, Киргизстан, Латвія, Мексика, Німеччина, Польща, Республіка Корея, Російська Федерація, Румунія, Словенія, США, Філіппіни, Хорватія та ін. Сьогодні актуалізувались об'єктивні обставини для запровадження механізмів ДПП. Для реалізації масштабних модернізаційних проектів в різних секторах економіки потрібні значні інвестиційні ресурси, потужним джерелом яких може стати приватний бізнес. Правовими засадами державно-приватного партнерства є Конституція України, Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Закон України «Про державно-приватне партнерство» інші законодавчі акти України, а також міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. У разі якщо міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, застосовуються правила міжнародного договору.

Пропоную розглянути одну з головних проблем гальмування розвитку ДПП в Україні а саме суперечливість і непослідовність нормативно-правового регулювання відносин державно-приватного партнерства.

За умов існування розгалуженого законодавства про концесії у різних сферах діяльності, оренду майна, спільну діяльність та інвестиційну діяльність, які в тій чи іншій мірі можна віднести до форм ДПП, в Україні було прийнято рамковий закон, покликаний узагальнити і систематизувати сферу державно-приватного партнерства – Закон України «Про державно-приватне партнерство».

Відповідно до Закону, державно-приватне партнерство – це співробітництво між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних органів державної влади та органів місцевого самоврядування (державними партнерами) й юридичними особами, крім державних і комунальних підприємств, або фізичними особами – підприємцями (приватними партнерами), що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому цим Законом та іншими законодавчими актами. Закон дає досить широкий і невичерпний перелік

сфер застосування ДПП, зокрема включаючи сферу видобутку природних ресурсів, яка не завжди розглядається як традиційна сфера ДПП. Закон не встановлює критеріїв чіткого розмежування сфер за критерієм доцільності запровадження у них ДПП, на відміну від міжнародного досвіду, відповідно до якого ДПП поширюється на ринкові сегменти економіки, пов'язані із створенням, відновленням та модернізацією інфраструктури, або наданням публічних (суспільних) послуг.

Законом було запроваджено принципи та підходи до ДПП, окреслено важливість обов'язкового попереднього аналізу ефективності проектів ДПП, визначення приватного партнера на умовах конкурсу, а також передбачено особливу державну підтримку проектів ДПП.

Широке визначення терміна «державно-приватне партнерство» і розмаїття форм договірних відносин у рамках ДПП, передбачені Законом, ускладнюють формування єдиного підходу до розроблення організаційно-методичного забезпечення розвитку ДПП в Україні. Не вирішене належним чином питання співвідношення Закону із спеціальними законами у сфері ДПП. Закон дозволяє виносити на розсуд державного партнера застосування цього закону до того чи іншого проекту. Згідно до закону проекти, які формально відповідають ознакам ДПП, можуть виконуватись без застосування принципів, підходів та порядків передбачених Законом, в разі якщо є відповідне рішення державного партнера. В такому разі застосовують безпосередньо Закон «Про концесії», що не регламентує дотримання принципів ДПП поза його рамками при здійсненні концесії, оренди, спільної діяльності тощо. Закон має інші недоліки, зокрема, чітко не окреслює коло суб'єктів, які мають право бути державними партнерами у проектах державного рівня, не передбачає застосування інституційного партнерства, норми для двох і більше органів державної влади (або муніципалітетів) виступати одночасно на стороні державного партнера, обмежує участь державних та комунальних підприємств у проектах ДПП. На виконання Закону було розроблено підзаконні акти, які регламентують методичні і організаційно-управлінські аспекти ДПП, але їхня дієвість залишається на низькому рівні через вади Закону та окремих вищезазначених актів.

Література

1. Жук В.П. Організація державно-приватного партнерства в зарубіжних країнах / В. П. Жук // Інвестиції: практика та досвід. – 2012. – № 11. – С.111-113.

2. Бутник О. О. Аналіз розвитку державно-приватного партнерства в Україні// Державне управління: удосконалення та розвиток. Електронне наукове фахове видання. – 2014. – № 4 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=709>

3. Бобко У. П. Державно-приватні партнерства в Україні та перспективи їх впровадження на прикладі підготовки до Євро-2012 // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. - 1 (1). – 2011. -С.274-282.

РОЗВИТОК ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

К. Л. МАКОВСЬКА, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

В економіці ряду розвинених, а в останні десятиліття і країн, що розвиваються, давно виникла особлива форма взаємодії бізнесу і влади. Йдеться про партнерство держави і приватного сектора, що позначається зазвичай терміном Public-Private Partnership (PPP). У вітчизняних ЗМІ не менш часто використовують й інший термін - "державно-приватне партнерство" (ДПП). ДПП являє собою інституційний та організаційний альянс державної влади і приватного бізнесу з метою реалізації суспільно значущих проектів в широкому спектрі сфер діяльності - від розвитку стратегічно важливих галузей економіки до надання громадських послуг в масштабах всієї країни або окремих територій.

В даний час в Україні здійснюються кардинальні зміни в системі взаємовідносин державного та приватного секторів економіки. За роки ринкових реформ в економіці країни істотно скоротився державний сектор, а функції управління найважливішими об'єктами життєзабезпечення поступово передаються приватному бізнесу. У цих умовах вкрай актуальною проблемою для органів публічної влади є перехід до стратегічного партнерства з приватним сектором, формування такого економічного порядку і систему взаємовідносин, які забезпечували б і гарантували майбутнє країни. Його зусилля повинні бути спрямовані на перетворення, що забезпечують раціональне поєднання вільної конкуренції із заходами